

H O T Ă R Ă R E A nr.1-219/2022
cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină
și etică nr.3-36/2022 din 15.04.2022, adoptată în privința ex-Adjunctului
Procurorului XXXXXX, XXXXX XXXXX

21 octombrie 2022

municipiul Chișinău

Examinând, în ședință închisă, contestația Inspecției procurorilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-36/2022 din 15.04.2022, audiind informația prezentată de către domnul Andrei Cebotari, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin decizia din xx.xx.2021 Inspecția procurorilor a transmis Colegiului de disciplină și etică materialele procedurii disciplinare în privința ex-procurorului, adjunct al Procurorului XXXXXXX, XXXXX XXXXX, pe motiv că a identificat teme de tragere la răspundere disciplinară prevăzută de art.38 lit.f) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

Sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară a fost înaintată de deputatul în Parlamentul RM, XXXXX XXXXXXX, cu privire la admiterea de către ex-procurorul, adjunct al Procurorului XXXXXXX, XXXXXXX XXXXXXX a încălcărilor prevăzute de Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016.

Astfel, potrivit materialelor acumulate, Inspecția procurorilor a stabilit că, ex-procurorului, adjunct al Procurorului XXXXXXX, XXXXXXX XXXXXXX prin acțiunile sale, a încălcat obligațiile prevăzute la art.6 alin.(3) lit.b) și d) din Legea cu privire la Procuratură. Totodată, XXXXXXX XXXXXXX a acționat contrar principiului colegialității prevăzut în pct.6.6 din Codul de etică al procurorilor, când a făcut comentarii publice privind activitatea procurorului XXXXX XXXXXXX punând la îndoială calitățile profesionale a procurorului XXXXX XXXXXXX acuzându-l în luarea deciziilor neîntemeiate în privința dlui XXXXXXX XXXXXXX, or activitatea procurorului, inclusiv actele emise de acesta, sunt supuse controlului în modul prevăzut de Codul de procedură penală, fiind stabilit organul competent de a verifica corectitudinea și acțiunile întreprinse.

Autorul sesizării invocă că la xx.xx.2021, XXXXX XXXXXXX și XXXXXXX XXXXXXX, Adjuncți ai Procurorului XXXXXXX, suspendați de drept din funcție în conformitate cu prevederile art.18 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură, fără a fi încheiate mandatele adjunctilor Procurorului XXXXXXX, au organizat în incinta agenției de presă XXXXX, cu sediul în XXXXXXX, str. XXXXX, xx, mun. Chișinău, conferința de presă în susținerea d-lui XXXXXXX XXXXXXX, exprimând nemulțumire cu modul de examinare a sesizării deputatului în Parlamentul Republicii Moldova, XXXXX XXXXX, vizând acțiunile ilegale ale Procurorului XXXXXXX, XXXXXXX XXXXXXX, afirmând că nu au fost respectate normele legale caracteristice unei proceduri administrative, fiind încălcate în mod grosolan drepturile d-lui XXXXXXX XXXXXXX, prevăzute în Codul administrativ (acces la dosarul administrativ, dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și

circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis, cu prezentarea probelor, dreptul la recuzare etc.) și hotărârea adoptată.

În motivarea lipsei de imparțialitate a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor la adoptarea hotărârii privind desemnarea unui procuror pentru examinarea sesizării deputatului Xxxxx Xxxxx, dl Xxxxx Xxxxxx a prezentat informații din dosare penale privind fraudă bancară, pe care nu le instrumentează și nu le gestionează, în care figurează contabilul Băncii Comerciale „Xxxxxxx” Xxxx Xxxx, soacra membrului Consiliului Superior al Procurorilor, Xxxxx Xxxxx și fratele membrului Consiliului Xxxx Xxxx – Xxxxx Xxxx. Cu referire la ceilalți 3 membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, procurorul Xxxxxx Xxxxxx și-a motivat lipsa de imparțialitate prin aceea că ei au fost numiți prin decretul Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu, care s-a antepunat în raport cu procurorul General și instituția Procuraturii.

Procurorii Xxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxxx și-au expus opinia și asupra acuzațiilor aduse lui Xxxxxx Xxxxxx, afirmând că nu au fost temeiuri legale de a porni urmărirea penală în privința acestuia, iar cele întâmplate au urmărit doar un singur scop - de a-1 înlătura de la conducerea Procuraturii Xxxxxx, la ordin politic.

În opinia lui Xxxxx Xxxxx și Xxxxxx Xxxxxxx, acțiunile Procurorului Xxxxxx Xxxxxx Xxxxxx, pe toate capetele de acuzare nu constituie elementele infracțiunii și sunt bazate doar pe rezultatele investigațiilor jurnalistice și fapte neverificate.

Dl Xxxxx Xxxxxx a adus critici personale procurorului Xxxxx Xxxxxx, care a pornit urmărirea penală pe numele Procurorului Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxxx, în special, Xxxxx Xxxxxx a menționat că Xxxxx Xxxxxx până a purcede la pornirea urmăririi penale conform atribuțiilor de serviciu și obligațiilor funcționale era obligat să se documenteze, să examineze sub toate aspectele actul de sesizare. Ținând cont de operativitatea cu care s-a acționat de la hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor până la pornirea urmăririi penale și reținerea Procurorului Xxxxxx, procurorul Xxxxx Xxxxxx, în opinia lui Xxxxx Xxxxxx, nu a efectuat nici o acțiune.

În afară de aceasta, în opinia lui Xxxxx Xxxxxx, procurorul Xxxxx Xxxxxx urma să fie recuzat din motivul lipsei de imparțialitate, ținând cont de faptul că procurorul Xxxxx Xxxxxx, cât și o persoană apropiată acestuia, ex-procurorul Xxxxx Xxxxxx, se află în conflict de interese cu procurorul Xxxxxx Xxxxxx Xxxxxxx, care anterior a dispus efectuarea controalelor la Procuratura Xxxxxxx, soldate cu mai multe critici și atenționări în privința procurorilor nominalizați, în legătură cu constatarea multiplelor încălcări procesuale și a drepturilor omului în cadrul proceselor penale aflate în gestionarea lor.

Procurorul, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(3) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, este obligat să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii și să afecteze prestigiul profesiei de procuror.

Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, este un document public, care stabilește principiile și conduita procurorului în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, și în viața privată și în sensul lit.b) alin.(2) art.6 din Legea cu privire la Procuratură, respectarea acestuia este una din obligațiile procurorului.

Totodată, la conferința de presă din xx xxxxxxx 2021 procurorii Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx au acționat contrar normelor deontologice ale procurorilor, nerespectând principiile transparenței, colegialității și confidențialității.

Inspekția procurorilor a invocat că, procurorii Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx și-au asumat atribuțiile care nu le revin în susținerea Procurorului Xxxxx, care are la dispoziție mecanismele legale de a contesta în modul stabilit de lege hotărârile adoptate de Consiliul Superior al Procurorilor și de procurorul desemnat pentru examinarea sesizării deputatului Xxxxx Xxxxx.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021 a fost respinsă ca inadmisibilă plângerea depusă de către dl. Xxxxx Xxxxxx împotriva hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor privind desemnarea unui procuror pentru examinarea sesizării deputatului Xxxxx Xxxxx cu privire la pornirea urmăririi penale în privința Procurorului Xxxxx. Instanța a constatat că de către Consiliul Superior al Procurorilor a fost examinată numai chestiunea privind desemnarea procurorului competent pentru examinarea unei plângeri penale și nu alte chestiuni cum ar fi admisibilitatea sesizării sau începerea / neînceperea urmăririi penale, or aceste aspecte țin de competența procurorului desemnat, iar modul de luare a deciziei date, legalitatea ei, poate fi verificată de instanța competentă prin prisma Codului de procedură penală.

Prin urmare, informația furnizată la conferința de presă de către procurorul Xxxxx Xxxxx despre iresponsabilitatea și lipsa de imparțialitate a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, luarea hotărârii privind desemnarea procurorului în Procuratura Xxxxxx, Xxxxx Xxxxx, pentru examinarea sesizării deputatului Xxxxx Xxxxx cu privire la pornirea urmăririi penale în privința Procurorului Xxxxx Xxxxx, a fost una greșită și neveridică.

Nu a fost veridică și informația furnizată despre lipsa de imparțialitate și independență a procurorului Xxxxx Xxxxx la luarea hotărârii privind pornirea urmăririi penale și aplicarea măsurilor de constrângere în privința Procurorului Xxxxxx.

Susține Inspekția procurorilor că procurorii Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx au acționat contrar principiului colegialității, prevăzut în pct.6.6. din Codul de etică al procurorilor, când au făcut comentarii publice privind activitatea procurorului Xxxxx Xxxxx punând la îndoială calitățile profesionale ale procurorului Xxxxx Xxxxx, acuzându-l în luarea deciziilor neîntemeiate în privința dlui Xxxxx Xxxxxx, or activitatea procurorului, inclusiv actele emise de acesta, sunt supuse controlului în modul prevăzut de Codul de procedură penală, fiind stabilit organul competent de a verifica corectitudinea acțiunilor întreprinse.

În afară de aceasta, performanțele procurorului în conformitate cu prevederile art.88 din Legea cu privire la Procuratură se evaluează de Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, care prin hotărârea nr.14-160/18 din 15.12.2018, i-a acordat procurorului Xxxxx Xxxxx calificativul „foarte bine”.

Asupra temeiniciei pornirii urmăririi penale s-a expus procurorul șef interimar al Procuraturii Xxxxxx, Xxxxx Xxxxx, care prin ordonanța din xx.xx.2021 a respins plângerile înaintate de apărătorii Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx în interesele învinuitului Xxxxx Xxxxxx, cât și instanțele judecătorești: Judecătoria Xxxxx, sediul Xxxxx (încheierea din xx.xx.2021), Curtea de Apel Chișinău (decizia din xx.xx.2021), care în urma examinării demersurilor procurorului Xxxxx Xxxxx cu

privire la aplicarea măsurilor preventive în privința lui Xxxxxx Xxxxxxxx, au constatat că urmărirea penală a fost pornită cu respectarea legislației procesual-penale.

Cererea de recuzare înaintată procurorului Xxxxx Xxxxxx de avocatul Xxxxx Xxxxx în interesele lui Xxxxxx Xxxxxxxx, în conformitate cu prevederile art.33, 54, 68, 244 și 245 din Codul de procedură penală, din motivele invocate la conferința de presă din xx.xx.2021 de către procurorul Xxxxx Xxxxxx, a fost respinsă prin ordonanța Procurorului Xxxxxx din xx.xx.2021 ca fiind neîntemeiată, iar prin încheierea Judecătorei Xxxxxx, sediul Xxxxxx din xx.xx.2021 - ca inadmisibilă.

Inspecția procurorilor menționează că, prin opiniile exprimate în cadrul conferinței de presă de către procurorul Xxxxx Xxxxxx s-a produs afectarea reputației profesionale a procurorului Xxxxx Xxxxxx, cu scopul creării de suspiciuni cu privire la independența și imparțialitatea acestuia și subminării prin mijloace inadmisibile a acțiunii penale al cărei titular este procurorul.

În afară de aceasta, acțiunile lui Xxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxxxx pot fi apreciate ca o acțiune de influență privind fondul cauzei care îl vizează pe dl.Xxxxxx Xxxxxxxx, ținând cont de funcțiile deținute de ei, în special de către Xxxxx Xxxxxx care în conformitate cu ordinul Procurorului General nr.25/28 din 13.03.2020, cu privire la stabilirea domeniilor de competență ale Adjuncților Procurorului General și stabilirea ordinii substituirii Procurorului General de către adjuncții săi, avea competența de a coordona și a controla activitatea de urmărire penală a procuraturilor specializate în limitele stabilite de Procurorul General.

Ex-procurorul, adjunct al Procurorului Xxxxx, Xxxxxx Xxxxxxxx, consideră că: standardele de conduită ale procurorilor sunt descrise, cu precădere, în art.1-3 din Legea nr.3/2016. Potrivit legii, atribuțiile Procuraturii de contribuire la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și societății sunt exercitate de procurori în condiții de transparență.

Procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale. Procurorul este obligat, prin întreaga sa activitate, să asigure supremația legii, respectarea drepturilor și libertăților persoanei, egalitatea în fața legii, să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu pentru toți participanții la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul de etică al procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.

Xxxxxx Xxxxxxxx a susținut că, în cadrul conferinței de presă din xx.xx.2021, nu s-a abătut de la aceste standarde de conduită și a urmărit exclusiv să contribuie la respectarea ordinii de drept, apărarea drepturilor persoanei, în corespundere cu principiile legalității, imparțialității, colegialității, integrității, transparenței în activitatea Procuraturii.

Xxxxxx Xxxxxxxx a afirmat că a ieșit în conferința de presă pentru că s-a văzut obligat să facă tot ce îi stă în puteri pentru promovarea adevărului, a respectării drepturilor persoanei și pentru apărarea imaginii Procuraturii, încercând să explice realitatea obiectivă, să informeze cel puțin despre unele dificultăți cu care se confruntă procurorii în activitatea lor zilnică. Xxxxxx Xxxxxxxx și-a început discursul cu fraza „...*Intenția noastră este de a vărsa lumină asupra situației...*”, El afirmă că astfel a dorit să aducă la cunoștință publicului că obiectivul primordial asumat de conducerea Procuraturii a fost - asigurarea supremației legii în activitate, deoarece el consideră că aceasta este singura cale pentru a schimba percepțiile negative care domină în societate referitor la activitatea Procuraturii.

În cele ce au urmat, s-a referit și la unul din capetele de acuzare a Procurorului Xxxxxx, menționat în sesizarea citită în ședința publică a Consiliului Superior al Procurorilor (CSP). El afirmă că a fost determinat să facă acest lucru prin faptul că anterior personal a analizat subiectul, respectiv cunoștea că circumstanțele, așa cum au fost descrise în sesizare și aduse la cunoștința publicului, nu reflectau adevărul obiectiv.

Din perspectiva asigurării transparenței, având în vedere că informația era de interes public deosebit, fiind vorba de Procurorul Xxxxx și eventuale repercusiuni asupra reputației sistemului Procuraturii, Xxxxxx Xxxxxxx a considerat că societatea trebuie să cunoască toate circumstanțele cazului. Or, în opinia lui, Procurorului Xxxxxx nu i s-a oferit posibilitatea să facă explicațiile necesare în aceeași ședință publică a CSP. El a considerat necesar să completeze sesizarea deputatului, prezentată în ședința publică a CSP, cu informație relevantă pe care o cunoștea.

Xxxxxx Xxxxxxx a susținut că nu a dat apreciere activității procurorilor de caz, cu atât mai mult nu a făcut declarații ofensatoare sau denigratoare în adresa cuiva. A urmărit doar să anticipeze ilegalități în procesul de investigații. Potrivit lui, esența mesajului a fost că oricine poate să greșească, dar este important să nu fie perpetuate aceste greșeli, în această ordine de idei, a menționat și despre greșeala admisă inițial, dar care a fost ulterior reparată - mijloacele financiare achitate cu titlu de indemnizație de concediere au fost recuperate integral în bugetul instituției. Și-a încheiat discursul cu doleanța „...să se asigure aprecierea corectă, legală a faptelor care se referă la acest capăt de acuzare”.

Xxxxxx Xxxxxxx a afirmat că, în calitate de reprezentant al conducerii Procuraturii a pledat pentru examinarea minuțioasă a circumstanțelor cazului, întru neadmiterea devierilor de la cerințele normelor materiale și procesuale. În acest sens, mesajul său constituie:

- o manifestare a transparenței în beneficiul societății și pentru prestigiul Procuraturii;
- o solicitare să se asigure supremația legii, respectarea drepturilor și libertăților persoanelor.

Xxxxxx Xxxxxxx a adus la cunoștință că, la ședința publică a Consiliului Superior al Procurorilor din 05.10.2021, după ce a fost citită sesizarea în privința Procurorului Xxxxxx cu învinuiri de comitere a infracțiunilor, în pofida procedurii logice de a-i solicita Procurorului Xxxxxxx să ofere explicații, tot în mod public, pe marginea acuzațiilor, ultimului nu i-a fost permis acest lucru. Ca și consecință, în spațiul public se vehicula doar punctul de vedere al autorilor sesizării, din care rezulta că în cadrul Procuraturii s-ar fi comis acțiuni infracționale. Având în vedere că adjuncții Procurorului Xxxxxx, potrivit Legii nr.3/2016, fac parte din conducerea Procuraturii, informația prezentată unilateral societății, cu aprecieri greșite despre activitatea Procuraturii, lăsa loc de bănuieli și se răsfrângea negativ, inclusiv asupra reputației sale profesionale, ca adjunct al Procurorului Xxxxxx. Potrivit lui, lipsa de atitudine pe marginea acestui subiect ar fi fost percepută în societate, cel puțin ca o acceptare tacită a acuzațiilor. Respectiv, intervenția publică a lui Xxxxxx Xxxxxxx și a colegului, Xxxxx Xxxxxx, a fost determinată de acțiunile premergătoare de acuzare publică, nefondată a Procurorului Xxxxxxx de comitere a unor pretinse infracțiuni și, în special, de privarea ultimului de posibilitatea să vină cu explicații publice la acuzații.

Din această perspectivă, Xxxxxx Xxxxxxx afirmă că prezența lui la conferința de presă din xx.xx.2021 a fost determinată de necesitatea:

- de a informa publicul că Procurorul Xxxxxx și-a exercitat atribuțiile funcționale cu bună-credință, el fiind privat de posibilitatea de a explica detalii relevante la ședința publică a Consiliului Superior al Procurorilor din 05.10.2021;

- de a elucida realitatea obiectivă și a explica marja de discreție în activitate a procurorilor, stabilită prin legea materială și procesuală. Ori, chiar fiind conștienți de așteptările unei părți a societății de a aplica măsuri drastice și imediate, cu orice preț, persoanelor „condamnate” la emisiuni TV și pe rețelele de socializare, de către unii politicieni și formatori de opinie, totuși, în condițiile statului de drept, procurorii sunt obligați să acționeze în corespundere cu probatoriul acumulat, în strictă conformitate cu Legea.

Xxxxxx Xxxxxxx a afirmat că, în Raportul Inspecției procurorilor este învinuit că a acționat contrar principiului colegialității prevăzut de art.6.6 al Codului de etică al procurorului, fără a se specifica care normă, din cele 6 subpuncte, au fost încălcate de el. Nu sunt indicate nici fapte (acțiuni concrete sau expresii) care confirmă încălcarea anumitor norme concrete ale Codului de etică.

El susține că, în detrimentul cerințelor legislației, Inspecția procurorilor a desconsiderat, în cazul său, principiul individualizării / concretizării învinuirii, totodată, lăsând fără atenția cuvenită un fapt, la părerea sa, deosebit de important în contextul acuzației formulate, și anume - lipsa plângerilor sau sesizărilor disciplinare în privința sa, din partea angajaților Procuraturii.

Aceasta, potrivit lui Xxxxxx Xxxxxxx, confirmă că colegii au înțeles corect mesajul său și nimeni din procurori nu a întrevăzut careva atentate la standardele de conduită ale procurorilor, încălcarea principiului colegialității. Nimeni nu s-a simțit ofensat și nu a identificat declarații de denigrare a Procuraturii. Xxxxxx Xxxxxxx consideră că aceasta rezultă și din faptul că, după câteva zile de la conferința de presă, la cererea lui, i-a fost acceptată demisia din Sistemul Procuraturii fără nici o obiecție.

Xxxxxx Xxxxxxx a afirmat că Raportul Inspecției procurorilor nu conține vreo argumentare și nu descrie nici o acțiune / expresie în confirmarea intenției sale de atentare la onoarea, probitatea profesională a procurorilor sau intenției de atentare la prestigiul Procuraturii. Potrivit lui, se operează doar cu judecăți de valoare bazate pe presupuneri lipsite de suport factologic. Respectiv, concluziile Inspecției au caracter abstract, iar acuzațiile formulate în adresa lui, le consideră totalmente nefondate.

Xxxxxx Xxxxxxx a relevat faptul că subiectul abordat în cazul său are puncte de tangență cu cauza Guja contra Moldovei (Cererea nr. 14277/04): La 12 februarie 2008 Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului a pronunțat Hotărârea prin care a constatat încălcarea articolului 10 CEDO - încălcarea dreptului la libertatea de exprimare. Curtea și-a întemeiat soluția, inclusiv pe prevederile Recomandării cu privire la Codurile Deontologice pentru Funcționarii Publici, adoptată de către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 11 mai 2000 (Rec(2000) 10), care prevede, de rând cu altele, că *administrația publică trebuie să asigure că funcționarul public care comunică, din motive rezonabile și cu bună-credință, orice suspiciune cu privire la activitatea ilegală care a ajuns la cunoștința lui/ei în timpul serviciului, nu va suferi vreun dezavantaj.*

Comunicarea procurorului Xxxxxx Xxxxxxx în cadrul conferinței a fost imparțială. El consideră că a ținut cont în comunicare de principiul prezumției nevinovăției, respectarea dreptului la viața privată și demnitatea persoanelor. Totodată, ceea ce procurorul Xxxxxx Xxxxxxx a relatat publicului este de o importanță majoră, se

încadrează în libertatea de exprimare, garantată de art.10 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și libertăților fundamentale și este necesară într-o societate democratică.

Din decizia Inspecției Procurorilor nu este clar care din afirmațiile procurorului XXXXXX XXXXXXXX au fost atât de grave, încât să aducă atingere drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii. În Decizia din xx.xx.2021 și Raportul privind rezultatele verificării sesizării nu au fost identificate care afirmații, alegații sau acțiuni ale procurorului XXXXXX XXXXXXXX contravin prevederilor legale.

Nu au fost aduse probe că afirmațiile prezentate în cadrul conferinței de presă reprezintă fapte cu privire la pretinsa abatere disciplinară.

În acest sens, ex-procurorul XXXXXX XXXXXXXX menționează că sesizarea cu privire la fapta disciplinară este vădit neîntemeiată conform art.44 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură, deoarece nu conține fapte ce fac referință la abateri disciplinare. În acest sens, menționează despre existența jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, care permite a constata lipsa abaterii disciplinare în prezenta procedură din considerentul că ingerința este disproporționată față de scopul urmărit și nu este „necesară într-o societate democratică”.

În cauza Guja împotriva Moldovei din 12.02.2008, Curtea a constatat violarea art.10 din Convenție - libertatea de exprimare și, *inter alia*, a menționat: „Curtea reiterează că protecția garantată de articolul 10 se extinde asupra locului de muncă în general și asupra funcționarilor publici în special (a se vedea Vogt v. Germany, hotărâre din 16 septembrie 1995, Seria A nr.323, §53; Wille v. Liechtenstein (GC), nr.28396/95, §41, ECHR 1999-VII; Ahmed and Others v. The United Kingdom, hotărâre din 2 septembrie 1998, Reports of Judgements and Decisions 1998-VI, §56; și Fuentes Bobo v. Spain, nr.3 9293/98, §38, 29 februarie 2000).

Totuși, Curtea consideră că interesul public de a fi dezvăluite informații despre presiuni necorespunzătoare și ilegalități în cadrul procuraturii este atât de important într-o societate democratică, încât el a prevalat asupra interesului de: a menține încrederea publică în Procuratura Generală. În acest context, ea reiterează că discuțiile deschise ale tematicilor de îngrijorare publică sunt esențiale pentru democrație și trebuie acordată o mare importanță faptului de a nu descuraja persoanele de a vocifera opiniile lor cu privire la astfel de chestiuni (a se vedea Barford v. Denmark, hotărâre din 22 februarie 1989, Seria A, nr.149, §29).

Fiind conștientă de importanța dreptului la libertatea de exprimare a chestiunilor de interes general, a dreptului funcționarilor publici și a altor angajați de a raporta comportamentul ilegal și infracțiunile de la locul lor de muncă, obligațiile și responsabilitățile angajaților față de angajatorii lor și dreptul angajatorilor de a administra personalul lor și analizând alte interese diferite implicate în această cauză, Curtea ajunge la concluzia că ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare, în special în dreptul său de a comunica informații, nu a fost „necesară într-o societate democratică”.

În cauza Bisc împotriva României din 11.12.2018, Curtea a constatat violarea art.10 din Convenție - libertatea de exprimare din motiv că ingerința a fost disproporționată față de scopul urmărit și nu a fost „necesară într-o societate democratică” și, *inter alia*, a menționat:

„Potrivit jurisprudenței constante a Curții, există posibilități reduse în temeiul art.10 §2 din Convenție, de a aduce restricții dezbaterii chestiunilor de interes public. Marja de apreciere a statelor este astfel redusă în cazul în care este în discuție o dezbaterie a unei chestiuni de interes public (a se vedea Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy, citată anterior, pct. 167, precum și cauzele la care se face trimitere în aceasta).

În acest sens, Curtea a hotărât deja că publicul are interesul legitim să fie informat asupra proceselor penale în curs, precum și că observațiile privind funcționarea sistemului judiciar constituie o chestiune de interes public (a se vedea Morice împotriva Franței (MC), nr.29369/10, pct. 152, CEDO 2015)”.
/

Constatările Colegiului de disciplină și etică

La data de 15.04.2022, prin hotărârea nr.3-36/22, Colegiul de disciplină și etică a decis încetarea procedurii disciplinare în privința ex-procurorului, adjunct al Procurorului General, Xxxxxx Xxxxxxx, pe motiv că nu s-a constatat comiterea unei abateri disciplinare.

Pentru a se pronunța în privința speței, Colegiul de disciplină și etică a apreciat că în cazul prezentat, materialul probator administrat atât în faza controlului de serviciu, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că procedura disciplinară este neîntemeiată, sub aspectul comiterii de către ex-procurorul, adjunct al Procurorului Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxxx, a abaterii disciplinare, prevăzute de art.38 lit.f) din Legea cu privire la Procuratură, ori angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Nefiind de acord cu hotărârea disciplinară menționată, inspectorul Inspecției procurorilor Xxxxxx Xxxxxx a contestat-o, formulând mai multe critici cu referire la soluția adoptată pe caz de Colegiul de disciplină și etică.

Pozițiile exprimate în ședință.

Potrivit obiecțiilor înaintate în contestație, Inspecția procurorilor constată că în hotărâre Colegiul a descris doar faptele invocate în raportul Inspecției procurorilor și explicațiile ex-procurorului Xxxxxx Xxxxxxx, fără a da o apreciere a probelor prezentate și fără a motiva lipsa abaterii disciplinare, contrar pct.75 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin hotărârile nr.12-13/17 din 24.01.2017, nr. 1-40/2020 din 28.05.2020, limitându-se doar la indicarea lipsei vinovăției - a unui element constitutiv a abaterii disciplinare.

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor, inspectorul Xxxxxx Xxxxxx din cadrul Inspecției procurorilor a susținut contestația depusă, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-36/22 din 15.04.2022 de încetare a procedurii disciplinare în privința ex-procurorului, adjunct al Procurorului Xxxxxxx, Xxxxxx Xxxxxxx și adoptarea unei noi hotărâri prin care să se soluționeze cauza disciplinară, cu constatarea comiterii de către Xxxxxx Xxxxxxx a abaterii disciplinare potrivit art.38 lit.f) din Legea cu privire la Procuratură, cu sistarea

procedurii disciplinare din motivul încetării raportului de serviciu de către Xxxxxx Xxxxxxx înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

Ex-procurorul, adjunct al Procurorului Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxxx a pledat pentru menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică adoptate în privința sa, pe care o consideră întemeiată.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de Inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxx Xxxxx, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Consiliul Superior al Procurorilor reține că hotărârea Colegiului de disciplină și etică vizată este întemeiată, se bazează pe o motivare explicită în raport cu criticile formulate de către Inspecția procurorilor și conține clarificări adecvate privind încetarea procedurii disciplinare în privința ex-procurorului, adjunct al Procurorului Xxxxxxx, Xxxxxx Xxxxxxx, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare, cât și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Totodată, conform prevederilor art.46 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, verificarea sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc fapta imputată procurorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte informații concludente din care să se poată deduce existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare.

Potrivit doctrinei și jurisprudenței în materia răspunderii disciplinare, s-a stabilit, cu valoare de principiu, că abaterea disciplinară reprezintă încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține sau a normelor de conduită profesională prevăzute de lege (*Hotărârea Curții Constituționale nr.24 din 14.09.2016, §73*).

Având în vedere circumstanțele enunțate, este incontestabil că angajarea răspunderii disciplinare se circumscrie testului îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, aspecte care urmează a fi analizate inclusiv și prin prisma gradului prejudiciabil al abaterii comise.

Pentru ca soluția să îndeplinească exigențele de motivare corespunzătoare, Consiliul Superior al Procurorilor a supus unei analize minuțioase aspectele criticate în contestație de autorul sesizării și a raportat situația de fapt la normele de drept incidente cazului, potrivit cărora pot atrage răspunderea disciplinară numai acele acțiuni care au un caracter evident și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Vom nota că doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, însă, în cazul examinat nu își găsește confirmare obiectivă.

Pe cale de consecință, Consiliul Superior al Procurorilor consideră că se impune respingerea contestației Inspecției procurorilor împotriva hotărârii Colegiului de

disciplină și etică nr.3-36/2022 din 15.04.2022, adoptată în privința ex-Adjunctului Procurorului XXXXXXX, XXXXXX XXXXXXX, pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară.

În contextul expus și în temeiul art.70 alin.(1) lit.f), art.77, art.86 alin.(3) lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația Inspecției procurorilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-36/2022 din 15.04.2022, adoptată în privința ex-Adjunctului Procurorului XXXXXXX, XXXXXX XXXXXXX.

2. A menține hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-36/2022 din 15.04.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința ex-Adjunctului Procurorului XXXXXXX, XXXXXX XXXXXXX, în legătură cu lipsa abaterii disciplinare.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

Nr	Prenume și Nume	Semnătura
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Ceslav PANICO	<i>absent</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
8.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
9.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
10.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC